

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**08 Mayıs 2020
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

08 Mayıs 2020 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Korunması Gerekli Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıklarının Yurt Dışına Çıkarılması ve Yurda Sokulması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Fenerbahçe Üniversitesi Siber Alan Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar
- Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 32)
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2020/6)

Tarımda ihracat salgına rağmen arttı

Türkiye'nin tarım ürünleri ihracatı, koronavirüs salgınının gölgesinde geçen ocak-nisan döneminde artarken, sanayi ve madencilğe bağlı sektörlerin ihracatında ise düşüş kaydedildi.

07 Mayıs 2020

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) verilerine göre, Türkiye'nin ihracatı, yılın ilk 4 ayında 2019'un aynı dönemine kıyasla yüzde 13,6 azalarak 51 milyar 741 milyon 747 bin dolar oldu.

Söz konusu dönemde Türk ihracatçıları tarım, sanayi ve madencilik olmak üzere 3 ana sektörden ürün sattı. Tarıma bağlı sektörlerin ihracatı yüzde 2,9 artarak 7,8 milyar dolara ulaşırken, sanayiye bağlı sektörlerin dış satımı yüzde 16,2 azalarak 38,6 milyar dolar ve madencilğe bağlı sektörlerin ihracatı yüzde 6,4 düşerek 1,3 milyar dolara geriledi.

Öte yandan, Türkiye'nin ihracat gerçekleştirdiği 27 sektörün 22'sinde düşüş kaydedilirken, 4 sektörde gerçekleşen artış dikkati çekti. Bu dönemde bir sektörün ihracatı ise yıllık bazda yatay seyretti.

İhracat artışının lideri fındık oldu

COVID-19 salgınının etkisinde geçen ocak-nisan döneminde dış satımını oransal bazda en fazla artıran sektör fındık ve mamulleri oldu. Sektörün ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 32,6 artarak 754,3 milyon dolara ulaştı.

İhracatta kaydedilen oransal artışta bu sektörü, dış satımı yüzde 21,6 yükselerek 756,3 milyon dolar olan yaş meyve ve sebze, yüzde 12,9 artarak 565,4 milyon dolar olan meyve sebze mamulleri ve yüzde 4,1 artarak 2,4 milyar dolara ulaşan hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri takip etti.

Bu dönemde çimento, cam, seramik ve toprak ürünleri sektörünün ihracatı ise yatay seyredererek 1,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Dış satımdaki düşüşte başı otomotiv çekti

Yılın ilk 4 ayında dış satımı 2019'un aynı dönemine göre oransal bazda en fazla azalan sektör ise yüzde 26,9'luk düşüşle 7,6 milyar dolarlık ihracat gerçekleştiren otomotiv endüstrisi oldu.

Bu dönemde, diğer sanayi ürünleri ihracatı yüzde 25,7 azalarak 28,7 milyon dolar, savunma ve havacılık sanayisi ihracatı yüzde 20,8 düşerek 643,3 milyon dolar, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yüzde 20,1 gerileyerek 4,8 milyar dolar, deri ve deri mamulleri dış satımı da yüzde 19,2 azalışla 469,4 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti.

İhracatın yarısı 5 sektörden

Türk ihracatçıların ocak-nisan döneminde en fazla ürün sattığı sektör ise ülkenin toplam ihracatının yüzde 13,6'sını sırtlayan otomotiv endüstrisi oldu. Bu sektörü kimyevi maddeler ve mamulleri, hazır giyim ve konfeksiyon, çelik ve elektrik elektronik takip etti.

Söz konusu 5 sektörün dış satımı, Türkiye'nin toplam ihracatının yaklaşık yarısına karşılık geldi.

Bu dönemde ülke ihracatında payı en az olan sektörler ise diğer sanayi ürünleri, süs bitkileri ve mamulleri, zeytin ve zeytinyağı, tütün, gemi ve yat olarak kayıtlara geçti.

YUM-BİR: YUMURTA FİYATINDAKİ, ARTIŞ PERAKENDECI KAYNAKLI

Ramazan'da birçok gıda ürününün fiyatı artarken, ete en yakın protein olan yumurtada nasibini aldı. Yumurtada fiyat artışı üretici ve perakendeci arasında tartışmalara neden oldu. Yumurta üreticisi fiyat artışının perakendeciden, perakendeci de üreticiden kaynaklandığını iddia ediyor. Hem Ramazan hem de COVID-19 salgını nedeniyle yumurta tüketiminde bir artış yaşandığını kaydeden Yumurta Üreticileri Merkez Birliği (YUMBİR) Başkanı İbrahim Afyon, "Evet, fiyatlar biraz yükseldi ama öyle afaki değil. Yem fiyatlarındaki artışı ürün fiyatına yansıttık. Bu zam olarak algılanmamalı. 3 ay önce 35 kuruşa mal ettiğimiz yumurtayı zararına 20 kuruşa sattık. Kur artışı kaynaklı yem fiyatı arttı. 1 yumurta maliyeti 40 kuruşa çıktı. Bizden çıkış fiyatı 43-44 kuruş. 30'lu bir koli yumurta 15 lira bandında. Ama pazar, mağaza, marketlerde 25-35 kâr koymaları piyasada 30'lu 1 koli yumurta 20-25 lira arasında satılmakta. Bu da vatandaşında haklı tepkisine yol açtı. Marketlerin alım fiyatı tane olarak 50 kuruştur. 30x50 dediğimiz zaman bir kolisini 15 liraya alıp yüzde 25 kârla 17-19 lira bandında sattığı gibi yüzdeyi yükseltebilir. O zaman burada fırsatçı üreticiler değil, perakendeciler oluyor" diye konuştu. 1 adet yumurtanın ürün, ambalaj, aracı ve perakendeci tüm masraf ve kâr hesaplandığında toplam 61 kuruş fiyat çıktığını ifade eden Başkan Afyon, "Bir koli (30 adet) fiyatı 18 lira 40 kuruş. Aracı var ise, kesinlikle 45.4 kuruştan yukarı almamıştır. Bu kez fahiş fiyat başka yerde araştırmak gerekir" dedi.

“Manipölasyon”a yaptırım!

Gerçeğe aykırı veya yanıltıcı şekilde yönlendirmek ile finansal sisteme olan güveni zedeleyerek sistemik riske neden olabilecek şekilde bilgi ve söylentiler yaymak manipölasyon ve yanıltıcı işlem ve uygulama olarak kabul edilecek

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun (BDDK), "finansal piyasalarda manipölasyon ve yanıltıcı işlemler" yönetmeliği yürürlüğe girdi. Düzenlemeye göre, tasarruf sahiplerini gerçeğe aykırı veya yanıltıcı şekilde yönlendirmek, finansal sisteme güveni zedeleyerek sistemik riske neden olabilecek şekilde bilgi ve söylentiler yaymak, manipölasyon ve yanıltıcı işlem olarak kabul edilecek. Bu işlemleri gerçekleştirenlere elde ettikleri menfaatin iki katından az olmamak üzere idari para cezası uygulanacak. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), finansal piyasalarda manipölasyon ve yanıltıcı işlemlerle ilgili ayrıntılı bir yönetmelik çıkardı. BDDK’nın, Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Finansal Piyasalarda Manipölasyon ve Yanıltıcı İşlemler Hakkında Yönetmelik”i, 19 Ekim 2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 76/A maddesi kapsamına giren, finansal piyasalarda manipölasyon ve yanıltıcı işlem ve uygulamaların belirlenmesini amaçlıyor. Kanun 76/A ve 93’ncü maddelerine dayanılarak hazırlanan yönetmeliğe göre, bankalarca gerçekleştirilen fiillerden, kanunun 76/A maddesi kapsamına giren finansal piyasalarda manipölasyon ve yanıltıcı işlem ve uygulamalar olarak kabul edilecek fiiller belirlendi. Yönetmelikle hangi fiillerin finansal piyasalarda manipölasyon, yanıltıcı işlem ve uygulamaları olarak kabul edileceği düzenlendi. Konuyla ilgili yönetmelikte 11 madde şöyle sıralandı:

Bir finansal aracın arzına, talebine veya fiyatına ilişkin yanlış veya yanıltıcı izlenim uyandıran veya uyandırabilecek olan ya da döviz kuru ve faiz dahil bir finansal aracın fiyatının anormal veya yapay düzeyde tutulmasını sağlayan ya da sağlayabilecek olan işlemlere, bu amaçları sağlamak kastıyla dahil olmak, aracılık etmek, bu tür işlemler için emir vermek veya benzeri faaliyetlerde bulunmak.

Arz talep dengesinin normal şartlarda gerçekleşmediği dönemlerde, finansal piyasaların dalgalanmasından ya da sığılından faydalanmak suretiyle, finansal piyasaların düzensizliğini artıracak ya da istikrarını olumsuz etkileyecek şekilde, bir finansal aracın fiyatına veya faiz, döviz kuru, CDS gibi referans değerlere etkide bulunacak işlemlere dahil olmak, aracılık etmek, bu tür işlemler için emir vermek veya benzeri faaliyetlerde bulunmak.

Bankaların yurt dışı yerleşiklerle yaptıkları bir bacağı döviz diğer bacağı TL olan para swapı, forward, opsiyon ve diğer türev işlemlerine ilişkin veya bankalarca yurt dışına TL likidite sağlanmasına ilişkin kurulca alınan karar ve sınırlamaların, işlemlerin erken itfası, vadesi gelen işlemlerin ötelenmesi ve/veya yükümlülüklerin yerine getirilmemesi dahil olmak üzere, dolaylı yöntemler kullanılarak aşılmasına ya da söz konusu kurul kararlarının etkisizleştirilmesine yönelik işlem ve uygulamalar gerçekleştirmek veya bu tür işlem ve uygulamalara aracılık etmek.

Aldatıcı bir mekanizma veya kurgu yoluyla döviz kuru ve faiz dahil bir finansal aracın fiyatını etkileyen veya etkileyebilecek işlemlere dahil olmak, aracılık etmek, bu tür işlemler için emir vermek veya benzeri faaliyetlerde bulunmak.

Bir finansal aracın arzına, talebine veya döviz kuru ve faiz dahil fiyatına ilişkin yanlış veya yanıltıcı izlenim uyandıran ya da uyandırabilecek olan ya da bu fiyatın anormal veya yapay düzeyde tutulmasını sağlayan ya da sağlayabilecek olan yanlış veya yanıltıcı bilgi veya söylentileri, internet dahil herhangi bir kitle iletişim aracı yoluyla ya da başka bir yolla yaymak.

Öncesinde pozisyon alınmış bir finansal araç hakkında, alınan pozisyonla ilgili çıkar çatışmasının kamuoyundan gizlenmesi suretiyle, internet veya diğer kitle iletişim araçları yoluyla görüş bildirerek söz konusu finansal aracın, faiz oranı ve döviz kuru dahil, fiyatı üzerinde etkide bulunmak veya bulunmaya çalışmak.

Yanlış veya yanıltıcı olduğunu bildiği ya da bilmesi gerektiği halde, bir referans değer hakkında yanlış veya yanıltıcı bilgiler iletmek, yanlış veya yanıltıcı girdiler sağlamak ya da bir referans değerinin hesaplanmasını manipüle edici herhangi bir davranışta bulunmak.

Bir finansal aracın arz veya talebi üzerindeki hakim rolün kullanılması suretiyle finansal aracın alım satım fiyatlarını sabitlemeye veya başka bir haksız kazanç sağlamaya yönelik eylemlerde bulunmak.

Finansal piyasaların açılış ve kapanışlarında, faiz ve döviz kuru dahil bir finansal aracın açılış veya kapanış fiyatlarını etkileyen veya etkileyebilecek alım veya satım işlemleri gerçekleştirerek bu açılış ya da kapanış fiyatlarına göre pozisyon alan yatırımcıların yanlış yönlendirilmesini sağlamak.

Tasarruf sahiplerini gerçeğe aykırı veya yanıltıcı şekilde yönlendirmek.

Finansal sisteme güveni zedeleyerek sistemik riske neden olabilecek şekilde bilgi ve söylentiler yaymak.

29 firmaya ‘fahiş fiyat’ soruşturması

Rekabet Kurulu, aralarında Türkiye’nin en büyük zincir mağazalarının da bulunduğu perakende sektöründeki 29 firma hakkında soruşturma başlattı.

Rekabet Kurulu tarafından perakende sektöründe faaliyet yürüten 29 firmaya yönelik soruşturma başlatıldı. Sektörün önde gelen şirketlerine yönelik başlatılan soruşturmanın “fahiş fiyat artışı davranışı” kanaatine dayandığı belirtildi.

Rekabet Kurulu'ndan konuya ilişkin şu açıklama yapıldı: “Hatırlanacağı üzere, Kurul, COVID-19 salgını başladığından beri fiyat artışları ve arz zincirindeki birtakım piyasa aksaklıklarına dair uyarılarda ve inceleme duyurularında bulunmuştu. Bu bağlamda, dünkü Karar’ın yaklaşık bir ayı bulan bir süre zarfında yapılan analizlere göre gıda ve temizlik/hijyen ürünlerinin üretim ve ticareti ile iştigal eden teşebbüslerden bazılarının özellikle fahiş fiyat artışı davranışlarının rekabet hukukunu ihlal eder nitelikte olabileceğine dair ciddi ölçüde kanaate varıldığı anlaşılmaktadır.”

Kurul açıklamasında, soruşturmanın hızlı yürütüleceği de belirtilerek, “Kurul’un bu süreçteki yaklaşımından söz konusu soruşturmayı normal süreçlerden daha hızlı tamamlayacağı çıkarımı yapılabilir. Salgın sürecinin Ramazan ayı ile birleşmesinin de Kurul kararını tetikleyen faktörlerden biri olabileceği tahmini de yanlış olmayacaktır. Kurul’un ayrıca zincir marketlere ilişkin yürüyen bir sektör incelemesi olduğu da bilinmektedir” ifadesine yer verildi.

Döviz hesabına 560 milyon dolar daha eklendi

Yurtiçi yerleşiklerin döviz hesabına 560 milyon \$ daha eklendi/

TASARRUF Türkiye’de kur oynaklığının hızlanmaya başladığı 30 Nisan haftasında vatandaşlar dolar almaya devam etti. Yurt içi yerleşiklerin döviz hesaplarındaki tutar 194 milyar 627 milyon dolar oldu. Merkez Bankası’nın para ve banka istatistiklerine göre; yurtdışında yerleşik kişilerin döviz hesapları 72 milyon dolar artarak 118 milyar 585 milyon dolara yükseldi, tüzel kişilerin ise döviz hesapları 635 milyon dolar azalarak 76 milyar 42 milyon dolara geriledi.

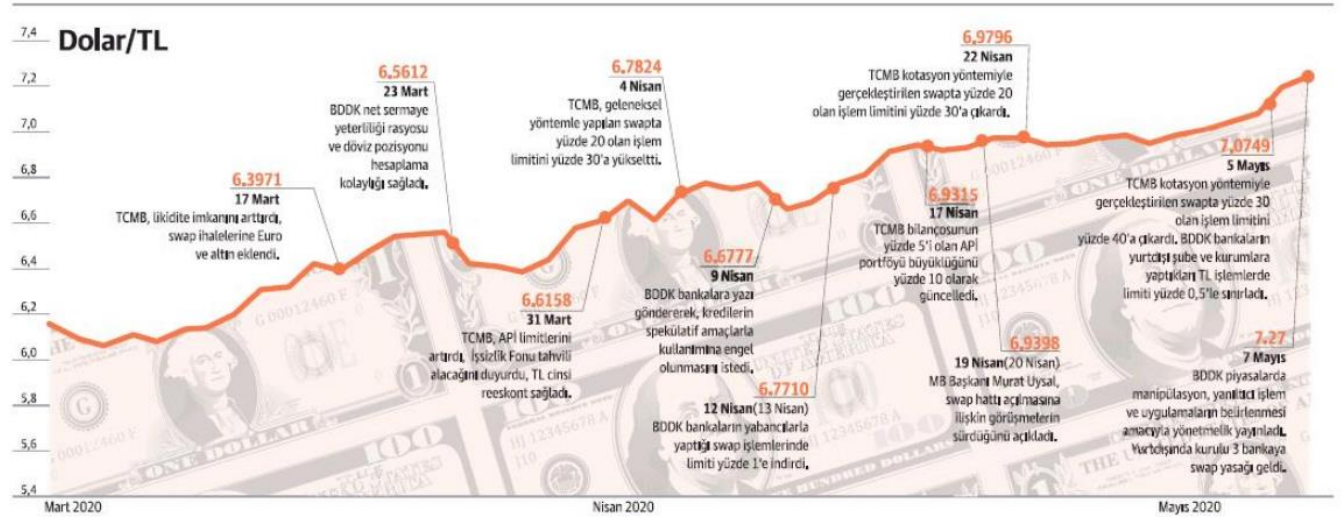
Ancak bu düşüş dolar hesaplarında yaşanmadı. Vatandaşlar 30 Nisan haftasında 323 milyon dolarlık dolar alımı gerçekleştirdi ve 49 milyon dolarlık Euro sattı. Tüzel kişiler ise 237 milyon dolar alırken, 979 milyon dolar karşılığı Euro satışı yaptı. Böylece toplam yurtdışı yerleşiklerin döviz hesapları 563 milyon dolar gerileyerek 194 milyar 627 milyon dolara geldi. Ama dolar hesaplarında artış sürdü.

Merkez Bankası verileri incelendiğinde mevduat ve katılım bankalarında farklı işlemlerin gerçekleştiği görülüyor. Vatandaşlar mevduat bankalarından 400 milyon dolar alımı yaparken katılım bankalarında ise 77 milyon dolar satışı gerçekleşti. Katılım bankası işlemlerinde vatandaşların altın hesaplarını 492 milyon dolar karşılığı arttırmaları ise dikkat çekti.

Tüzel kişiler katılım bankalarında dolar aldı

Tüzel kişilerin tavırları da farklılaştı. Mevduat bankalarında dolar hesaplarında 72 milyon dolar, Euro hesaplarında ise 1 milyar 42 milyon dolarlık düşüş yaşayan tüzel kişilerin katılım bankalarında ise dolar hesapları 309 milyon dolar ve Euro

hesapları ise 63 milyon dolar karşılığı arttı. Mevduat bankasında tüzel kişilerin altın hesaplarını 66 milyon dolar arttırdığı görüldü. Öte yandan 30 Nisan haftasında bankacılık sektörü mevduat ve fonları yüzde 0.19 artış ile 3 trilyon 68.9 milyar liraya yükseldi. TL mevduatları yüzde 0,37 azalışla 1 trilyon 456 milyar liraya geriledi. Sektörün verdiği krediler haftalık 1,29 artarak 2 trilyon 992 milyar liraya çıktı.

Doların yönü artı eksi 1 lira...

Ekonomist Ali Ağaoğlu ve gazeteci Hakan GÜLDAĞ, bu haftaki Şans Sohbetleri'nde, kurdaki hareketi değerlendirdi. Tam ekonominin çarklarının hızlanacağına dair umutlar artmışken, kurun gündemin tepesine oturduğuna dikkat çeken ikili, dolar kurunun hangi adımların atılacağına bağlı olarak, artı-eksi bir lira bandında hareket edebileceği öngörüsünde bulundu. Kur hareketinin iş dünyasının iç huzuru açısından da önemi vurgulandı. Ekonomist Ali Ağaoğlu ve ekonomi gazetecisi Hakan GÜLDAĞ, bu haftaki Şans Sohbetleri'nde, kurdaki hareketi ve reel sektöre yansımalarını değerlendirdi. Tam hayatı yeniden açarken, ekonominin çarklarının hızlanacağına dair umutlar artmışken, kurun gündemin tepesine oturduğuna dikkat çeken ikili, dolar kurunun ne yapacağımıza bağlı olarak hareket edeceğine dikkat çekti; hızlı kur hareketinin sadece rezervler, dış ticaret ve dış borçlar cephesinden değil, iş dünyasının iç huzuru açısından da önemine değindi.

Ekonomist Ali Ağaoğlu ve gazeteci Hakan GÜLDAĞ, bu haftaki buluşmada özellikle yükselen kur üzerinde durdular. Hakan GÜLDAĞ'ın "Kurlardaki son hareketle birlikte sabahtan beri birçok kişi 'dolar ne olacak' diye soruyor sözleriyle başlayan sohbet şöyle devam etti:

GÜLDAĞ: Gündemde birçok konu var ama en akut, en alevli konu döviz meselesi. Kur iyice hareketlendi. Her düzeyde rakam duydum. Mutlaka bir çoğu afaki ama doğru ya da yanlış bir algı var ve hiç şüphesiz bu bir bakış meselesi. Bir yanda Merkez Bankası'nın hızla azalan net döviz rezervi var. Yapılan hesaplamalar, yaklaşık bir yıl içerisinde 66-67 milyar dolardan fazla bir rezerv kaybını ortaya koyuyor. Nisan, mayıs ve haziranda 30 milyar dolar civarında dış borç ödemesi var. İhracat ve turizm gelirlerimizin azaldığı noktada, endişeler artıyor.

Öbür yanda, eh baktığınız zaman bir tek Türk Lirası değer kaybetmiyor ki... Brezilya, Meksika, Güney Afrika... Bir çok gelişmekte olan ülkenin para birimi değer kaybediyor dolar karşısında. Keza Euro da öyle... Ayrıca, Türkiye'nin dolara olan ihtiyacı da azalıyor. İhracat azalıyor ama ithalat da öyle... Dış borçların önemli kısmı kamunun değil özel sektörün borcu. Muhtemelen bir bölümünün en azından dışarıda, içeride bir karşılığı vardır yedekte. Borçlanma imkanları da tükenmiş değil.

Ağaoğlu: Kur meselesiyle ilgili uzun zamandır söylediğim bir şey var; ' Döviz bir yatırım aracı değildir, döviz bir korunma amaçıdır.' Ekonomideki tek geçer akçe de güvendir. Güveni tesis ederseniz piyasa işler. Tek başına terbiye edici yöntemlerle kur ve benzeri konuları kontrol altına alamazsınız... Ben kestirmeden söyleyeyim. Kur kısa süre içinde bir lira yükseldi. Swap konusunda bir takım beklentiler var. Sayın Bakan da görüşmelerin sürdüğünü söyledi. Eğer hızla çözülürse mesele ve tabii piyasada güveni de kalıcı olarak tesis edersek bir lira aşağıyada da gelebilir.

Güldağ: Bir lira aşağıya da gelebilir, eğer işler istenildiği gibi gitmezse, yeniden bir lira yukarı da gidebilir...

Ağaoğlu: Şöyle bağlayalım istersen, ne yaptığımıza bağlı olarak doların yönü artı-eksi bir lira...

Güldağ: İyi formüle ettin bence... Yeni korona kur olmasın, ben onu düşünüyorum. Reel sektör bu hızlı hareketten rahatsız. Çünkü karar almakta zorlanıyor. dolayısıyla iş yapmakta da zorlanıyor. Şimdi zaman zaman dile getiriliyor: Reel sektör de kendini hedge etsin, bu kadar şikayet etmez o zaman diye... İyi de nasıl etsin. Yılbaşında dolar kuru 5.90'daydı. Hadi çok vizyon sahibisin 6.90'a kendini hedge ettin. E, şimdi ne olacak? 7.20'lere geldi kur. Sözleşmen varsa diyelim ki ortalama 6.50'den, 6.90'a kadar bir bakıma rahattın. Şimdi hem para kazanamayacaksın, hem de cebinden para vereceksin. Karşı tarafa artışı kabul ettirmen zor. Peki, o kadar maliyeti sineye mi çekeceksin? Onu da yapamazsın. İster istemez yüzünü eğip isteyeceksin farkı... O zaman da huzur bozulacak iş dünyasında. Şirketler birbiri ile mücadeleye girecek. Sen haklısın, ben haklıyım, diye... İş yapmak iyice zorlaşacak. İşte bahsettiğimiz güven meselesi, kur meselesi bunun için önemli. Böyle somut etkileri ve sonuçları var. Swap, sadece finans sektörünün meselesi değil. Konuştuğum bir reel sektör temsilcisi, Bakan Albayrak'ın yabancı yatırımcılarla olan toplantısını kastederek, "Biz bir swap müjdesi bekliyorduk" dedi.

Ağaoğlu: Bakanımızın konuşmasını ben de dinledim. Birkaç önemli konu vardı. Biri swap meselesi... 'Kur, cari açık, enflasyonun kontrol etme meselesi vardı. Rezervimiz yeterli, enflasyon baskısı azalacak hatta cari fazla verebiliriz ya da küçük bir cari açık verebiliriz' dedi. Tabii, harıl harıl çalışan bir ekonomiden bahsediyorsanız bunların üçünü aynı anda kontrol etmeniz mümkün değil.

Güldağ: Ya 'ağır çekim' ekonomide...

Ağaoğlu: O zaman evet bu üçünü kontrol edersiniz. Çünkü bir taraftan bir tarafa fazla akışkanlık olmamıştır, dengede tutarsınız. Yoksa mümkün değil. Teoride buna imkansız üçleme deniyor. Bu üçünden ikisini ancak tutabilirsiniz. Faizle kuru kontrol edersiniz, cari açığı bırakırsınız, cari açıkla kuru kontrol edersiniz, faizi bırakırsınız. Cari açıkla faizi kontrol edersiniz, kuru bırakırsınız.

Güldağ: Ya dış ticarette sürekli fazla veren cari işlemler kaleminde de sürekli fazla veren bir ülke, kuru da, enflasyonu da, cari işlemleri de kontrol edemez mi?

Ağaoğlu: Bunun tek bir örneği var. O da Almanya... Faiz, kuru kontrol ediyor, cari fazlası var. Almanya ne pahasına yapıyor bu işi, diğer Avrupa ülkelerinin zararı pahasına yapıyor. Almanya için çalışıyor ama İtalya için çalışmıyor, AB için çalışmıyor. O yüzden bu kolay iş değil.

Güldağ: Peki şöyle sorayım: Şu anda ekonominin gidişatını sürdürülebilir buluyor musun?

IMF'den 50 ÷lkeye acil destek kararı

IMF, 189 üyesinin 50'sine yaklaşık 18 milyar dolar acil mali destek sağlama kararı aldı.

08 Mayıs 2020

Uluslararası Para Fonu (IMF) 189 üyesinin 50'sine koronavirüs salgını ile mücadele etmeleri için yaklaşık 18 milyar dolar acil mali destek sağlama kararı aldı.

IMF sözcüsü Gerry Rice, geri kalan 50'den fazla ÷lkenin taleplerinin de ivedi şekilde değerlendirileceğini açıkladı.

Rice, ayrıca IMF icra kurulunun Mısır tarafından talep edilen acil durum finansmanı ve stand-by kredisini 11 Mayıs'ta değerlendirmeye alacağını belirtti.

Konuşmasının devamında Rice başvuruları beklemede olan ÷lkelerin hepsinin adını vermedi. Ancak kendisine yöneltilen sorulara cevap olarak şu anda Sri Lanka, Güney Afrika ve Zambiya'dan gelen taleplerin değerlendirdiğini ifade etti.

Binlerce kişi beklıyordu! demeleler bugün başladı

08.05.2020 09:25

Aile, alışma Ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, cretsiz izin ödemelerinin bugün başladığını söyledi.

Aile, alışma Ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, başvurunun 700 bini aştığını da belirtti. Selçuk kısa çalışma deneęi konusunda ise, “2.5 milyon çalışanımıza ödemesini yaptık” dedi.Selçuk, 3. faz sosyal yardım programı kapsamında ise, 620 bin haneye ödeme yapıldığını belirterek, “6 milyon üzerinde başvuru aldık” diye konuştu.

Fahrettin Koca fotoğraf paylaşarak uyardı: Bu gidiş iyi değil

08.05.2020 08:38

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca koronavirüs tedbirleri ile alakalı vatandaşlara uyarıda bulundu. Bakan Koca, dün Eminönü'nde yaşanan trafik yoğunluğunu gösteren bir fotoğrafı paylaşarak "Salgınla mücadelede her şey daha iyiye giderken, aceleci olmayalım" ifadelerini kullandı

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın açıklaması şu şekilde;

Eminönü, salgın öncesi günlerin hareketliliğine dönmüş görüntüsü verdi. Trafik sıkışıklığına kadar! Salgınla mücadelede her şey daha iyiye giderken, aceleci olmayalım. Otomobil güvenli olabilir. Ama kapıyı açıp, dışarı çıkana kadar.

Eminönü, salgın öncesi günlerin hareketliliğine dönmüş görüntüsü verdi. Trafik sıkışıklığına kadar! Salgınla mücadelede her şey daha iyiye giderken, aceleci olmayalım. Otomobil güvenli olabilir. Ama kapıyı açıp, dışarı çıkana kadar.

ÖÖ 3:21 · 8 May 2020 · Twitter for iPhone

Alaattin AKTAŞ

08 Mayıs 2020

Yabancı satışı her geçen gün yeni bir rekor kırıyor

Yabancıların ilk dört aydaki çıkışı 8.4 milyar doları buldu. Bu, dört aylık dönemlerin açık ara rekoru; yıllık bazda da 2015 hariç rekor.

Yabancı satışa devam etmesine rağmen hisse senedi ve DİBS'te stok az da olsa arttı. Bu, hisse senedinde fiyatların artmasından, DİBS'te ise faizin gerilemesinden kaynaklanıyor.

Yurtdışında yerleşikler ya da kısaca yabancılar hisse senedi ve devlet iç borçlanma senedi satışını sürdürüyor. Yabancılar geçen hafta 245.5 milyon dolarlık hisse senedi ve 41.8 milyon dolarlık devlet iç borçlanma senedi daha sattı.

Böylece yabancı yatırımcıların nisan ayındaki satışları 2 milyar dolara dayandı.

Nisandaki satış, şubat ve marta göre daha az. Yabancılar ocaktaki 879 milyon dolardan sonra satışa hız vermiş ve şubatta 2.5 milyar, martta 3.1 milyar dolarlık satış yapmıştı. Dolayısıyla nisandaki satış kötünün iyisi gibi bir düzeye işaret ediyor.

Yabancı satışları tırmanıp giderken döviz kurunda da benzer bir hareket gözleniyor. Bu ilişki ters yönlü ve çok belirgin.

Doların ocak ayındaki ortalaması 5.92 idi. Sanki çok eski bir düzeyden söz ediyor gibi oluyoruz; daha ocak ayı ve doların aylık ortalaması 5.92.

Kur şubatta biraz artıyor ve 6.04 oluyor; ama yabancı çıkışı tırmanışa geçiyor.

Martta kurdaki artış da çok hızlı, çıkış da.

O dönemlerin verilerini değerlendirirken bir noktaya vurgu yapıyorduk. Söylediğimiz özet olarak şuydu:

“Yabancı eğer kur yüksekken çıkıyorsa, ki bu aslında zararınadır, ya kurun daha da yükseleceğini düşünüyor ya hisse senedi fiyatlarının daha da düşeceğini bekliyor; iç borçlanma senedi cephesinde ise faizin artacağını, yani elindeki senedin fiyatının gerileyeceğini tahmin ediyor.”

Böylesi hiç görülmedi

Yabancıların ilk dört ayda gerçekleştirdikleri satış 8.4 milyar dolar gibi rekor bir düzeye erişti.

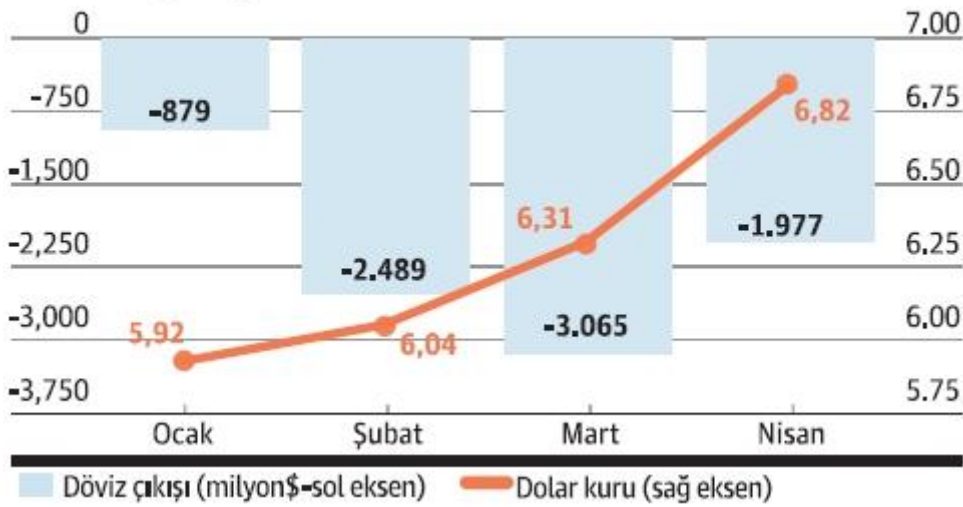
Merkez Bankası verilerine göre, yabancı yatırımcılar yılın ilk dört ayında yaklaşık 3 milyar dolarlık hisse senedi sattı. Devlet iç borçlanma senedindeki satış ise 5.5 milyar dolara yaklaştı.

Yabancıların hisse senedi ve devlet iç borçlanma senedi alış satışına ilişkin verilerde ancak 2005 yılına kadar geri gidilebiliyor. Buna göre bu yıl dört ayda 8.4 milyar dolar olan satışa yaklaşılan yıl yok.

Daha önce ocak-nisan dönemi itibarıyla en yüklü satış 2.6 milyar dolarla 2009 yılında gerçekleşmişti.

Zaten bu yılın ilk dört ayındaki satış, 2005’ten bu yana olan dönemin, bir yıl hariç, yıllık satışlarının üstüne çıktı. Yabancı yatırımcılar 2015 yılının tümünde 8.8 milyar dolarlık satış yapmışlardı. Bu yıl bu tempoda gidilirse birkaç hafta sonra 2015’in tümündeki satışın aşılacağı da ortada.

Döviz çıkışı ve dolar kuru

Yabancı çıkışı dört ayda 8 milyar doları aştı (Milyon dolar)

	Ocak-Nisan toplamı			Yıllık		
	H.senedi	DİBS	Toplam	H.senedi	DİBS	Toplam
2005	2.346	2.156	4.502	5.830	6.034	11.864
2006	838	856	1.694	1.852	5.541	7.393
2007	47	4.259	4.306	5.455	-3.121	2.334
2008	-786	-1.065	-1.851	618	-4.774	-4.156
2009	391	-3.008	-2.617	2.974	-2.771	203
2010	781	4.432	5.213	3.771	10.259	14.030
2011	-458	10.532	10.074	-950	14.809	13.859
2012	748	681	1.429	6.374	16.442	22.816
2013	568	8.702	9.270	747	3.763	4.510
2014	1.139	-2.922	-1.783	2.578	392	2.970
2015	-146	-1.342	-1.488	-1.725	-7.070	-8.796
2016	1.667	2.122	3.789	809	646	1.455
2017	1.238	1.738	2.976	3.324	7.383	10.707
2018	-812	1.333	521	-904	-906	-1.809
2019	857	-2.064	-1.207	421	-3.121	-2.700
2020	-2.950	-5.460	-8.410			

Stok artışı yanıltmasın, net çıkış var

Yabancıların satış mı, yoksa alış mı yaptıkları ya da bu işlemlerin tutarı ellerinde bulunan hisse senedi ve DİBS varlıklarının stok değeri üstünden hesaplanamaz, bu yanıltıcı düşmemek gerekir.

Yabancılar net satış yapıyor olmalarına rağmen hisse senedinde stok iki haftadır artıyor. İç borçlanma senedinde de stok geçen hafta artış gösterdi.

Stoktaki büyüme, hisse senedi fiyatlarının artış, DİBS faizinin ise düşüş göstermesinden kaynaklanıyor.

Bu konuda hisse senediyle ilgili olarak daha önce şu örneği vermiştik:

Varsayalım bir yabancı yatırımcının elinde piyasa değeri 10 lira olan 100 adet hisse senedi var. O tarihteki dolar kuru da 5 lira. Şu durumda bu portföyün değeri ($100 \times 10 = 1000$ TL/ $5 = 200$) 200 dolar.

Hem fiyatın düştüğünü, hem kurun arttığını varsayalım. Örneğin fiyat 9 liraya düşmüş, kur da 6 liraya çıkmışsa bu durumda portföyün değeri ($100 \times 9 = 900$ TL/ $6 = 150$) 150 dolara iniyor.

Son iki haftadaki portföy büyümesini açıklamak için örneği devam ettirelim:

Son durumda hem fiyat, hem kur artıyor. Artık fiyat 11 liraya çıkmış, kur da 6.50'ye yükselmiş olsun. Şu durumda portföyün değeri ($100 \times 11 = 1100$ TL/ $6.50 = 169$) 169 dolar edecektir.

Ferit Barış PARLAK

08 Mayıs 2020

300 bin Fransız neyin derdinde!?

Fransa...

1700'lü yılların sonundan itibaren, sanatın, sporun, eğitimin dolayısıyla hayalin, tasarımın, üretimin, tarım/ sanayide verimliliğin sembollerinden...

65 milyon nüfus...

46 bin dolar kişi başı gelir...

★★★

O Fransa...

Geçtiğimiz hafta, sessiz sedasız, işsizlerden ve öğrencilerden “tarım ordusu” kurdu...

★★★

Pandemi tedbirleri nedeniyle, yabancı mevsimlik işçiler gelemeyince...

250 bin işsiz/50 bin öğrenci, gönüllü olarak hasatlara katılmak için başvuruda bulunmuş...

(Tarımsal üretimi yoğun olan Lyon'da 4 bin Euro maaş alırken işsiz kalan ve gönüllü olarak hasada katılan arkadaşım anlattı...)

★★★

Kültür, eğitim, planlama, sorumluluk duygusunun sonucudur bu...

★★★

Bizim işsizlerimiz mi?

Bizim öğrencilerimiz mi?

★★★

“Bu tür hayati girişimler, uygulamalar bizde neden olmaz?” gibi sorulara kafa yorarken...

İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin böyle bir çalışma başlattığını öğrendim...

Kiraz hasadı için genç gönüllülere çağrı yapılmış...

Ve...

Çağrıya 450 kişiden olumlu yanıt gelmiş...

11 Mayıs Pazartesi Kemalpaşa’da kiraz toplamaya başlıyorlarmış...

Bu sayede, basit hesaplamayla, 150 üreticimizin kirazı dalda kalmayacakmış...

★★★

Ekimde, dikimde, hasatta, kazançta sorunlar yaşıyoruz...

Hatta turist sayısı ve gelirlerdeki düşüş nedeniyle, üretilen tarımsal ürünlerin tüketiminde de sorun yaşayacağımızı biliyoruz...

Bu sıkıntıların, hangi modellerle aşıldığını/aşılabileceğini ise “gelişmiş ülkelerden” görüyoruz...

VELHASIL...

Çok daha önemlisi...

Bu model sayesinde...

İşsizlerimiz ve öğrencilerimiz tarımı sevebilir/ öğrenebilir...

Bu sevgi sayesinde, örneğin “1 milyon İİBF mezunu işsiz” arasına katılmaktan vazgeçebilir!

Üretim refleksi/kabiliyeti kazanabilir... Kalıplardan/tabulardan kurtulabilir...

Abdulkadir Selvi

aselvi@hurriyet.com.tr

Anketlere göre inenler-çıkanlar

8 Mayıs 2020

Anketleri düzenli olarak takip etmeye çalışıyorum. Özellikle büyük kriz anlarında önemli inişler ve çıkışlar yaşanıyor. Daha önce Metropoll'ün anketini yayınlamıştım. Cumhurbaşkanı Erdoğan'a şubat ayında yüzde 41.1 olan desteğin mart ayında 55.8'e yükseldiğini gösteriyordu.

Metropoll sadece koronavirüsle yetinmemiş, Erdoğan'a 15 Temmuz'da, Suriye operasyonlarında olan destekle seçim dönemlerini içine alan bir tablo çıkarmıştı. Kriz dönemlerinde Cumhurbaşkanı'na olan destekte ciddi bir artış söz konusuydu. Bunda Erdoğan'ın kriz yönetimindeki başarısı etkiliydi. Ancak toplum kriz anlarında başında güçlü bir lider istiyor. Erdoğan o ihtiyaca cevap verdiği için kriz dönemlerinde HDP, CHP, İYİ Parti ve Saadet seçmeninin de desteğini alıyor. Ama seçim dönemlerinde tarafsızlık ve kutuplaşma girince bu oranda düşme oluyor. Önümde Konsensus ile Optimar'ın nisan ayı araştırmaları duruyor. Konsensus'un araştırmasında "Erdoğan'a oy verebilirim" diyenlerin oranı bir ay önceye göre 4 puan artmış, şubat ayında yüzde 45.9 olan oran yüzde 49.9'a yükselmiş. Hilmi Daşdemir'in sahibi olduğu Optimar'ın anketinde ise ciddi bir sıçrama tespit edilmiş. Şubat ayında yüzde 29.9 olan destek şimdi yüzde 45.7 gözüküyor.

İMAMOĞLU İNİŞTE

Kriz sürecinin yönetimindeki başarısından dolayı ilk kez potaya girenler olduğu gibi, çok sert düşüş yaşayanlar var. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş bu noktada göz dolduruyor. Bir ay önce gündemde olmadıkları için kıyaslayacak bir veri bulunmuyor. Ama aynı durum İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu açısından geçerli değil. Ekrem İmamoğlu yüzde 26.2'den yüzde 17.7'ye gerilemiş durumda. Bunun nedeni aslında başlı başına bir araştırma konusu. İmamoğlu şapkayı önüne koyup düşünmeli.

HALK ERKEN SEÇİM İSTEMİYOR

Murat Sarı'nın başkanı olduğu Konsensus Araştırma halkımıza erken seçim isteyip istemediğini de sormuş. "Erken seçim olmasın" diyenlerin oranı yüzde 66.6'yı bulurken, seçimi isteyenler yüzde 33.4'te kalıyor.

HALK YENİ PARTİ İSTEMİYOR

Halk seçim değil, seçim derdinde. Ancak aynı zamanda yeni partileri de istemiyor. “Yeni partiye ihtiyaç var mı” sorusuna halkın yüzde 72’si “Hayır” yanıtını vermiş. Bunda hayal kırıklığına neden olan Ali Babacan ve Ahmet Davutoğlu partilerinin de etkisi var mı, bilemiyorum.

BARO YASASINDA GECE YARISI SÜRPRİZİ

AK Parti’nin hukukçu kurmaylarının çarşamba günü yaptığı toplantıda baroların seçimiyle ilgili yasa değişikliğinin genel esasları belirlenmişti. Yeni düzenlemede Alternatif baroya izin verilmemesi kararı alınmıştı. Aslında bu karar öyle kolay alınmadı. Geniş kapsamlı bir şekilde müzakere edildi. Çünkü üyelerin bir kısmı alternatif baro fikrine yakın duruyordu. Ancak PKK’lıların, FETÖ’cülerin ve LGBT gibi marjinal grupların alternatif baro kurma ihtimali üzerine bundan vazgeçildi. Tek baro sisteminin devam etmesi kararı alındı. Kanun teklifinin buna göre hazırlanması kararlaştırıldı. Ancak ne olduysa oldu, dün gece hukukçu milletvekilleri alternatif baro kurulmasına izin veren seçeneğin yeniden değerlendirilmesi için pazartesi günü toplantıya çağrıldı. Peki 24 saat içinde ne değişti? Talimatın Cumhurbaşkanı Erdoğan’dan geldiği söyleniyor. Alternatif baro önerisi yeniden hangi gerekçeyle getirilecek? Müzakereler sonucunda karar değişecek mi yoksa ilk başta alınan tek baro kararı geçerli mi olacak? Tüm bunlar pazartesi günü yapılacak olan toplantıda netleşecek.

GÖNÜLLÜLÜK ESASI DÜŞÜNÜLMÜYOR

Baroya üyelikte gönüllülük esasının getirilmesi de alternatifler arasında yer alıyordu. Gönüllülük esasının kargaşaya neden olacağı ve baroları değil, Adalet Bakanlığı’nı güçlendireceği düşünülerek vazgeçildi.

SEÇİM SİSTEMİ DEĞİŞİYOR

Çarşaf listeyle seçimlere gidilen barolarda, grupların çıkardığı anahtar listeler etkili oluyordu. Nispi temsil sistemine geçilmesiyle birlikte gruplar, aldıkları oy oranına göre yönetimde temsil edilebilecekler.

ANADOLU BAROLARININ GÜCÜ ARTIYOR

Türkiye Barolar Birliği’nin seçimindeki temsil oranları değişiyor. Baroların 2 artı 1 olan temsil oranları, 3 artı 1’e yükseltiliyor. Her 300 üyeye bir delege verilirken, bu sayı bin üyeye bir delege sistemine dönüştürülüyor. Böylece Anadolu barolarının gücü artırılırken seçimlerde İstanbul, Ankara ve İzmir barolarının ağırlığı dengeleniyor.

MİMAR VE MÜHENDİS ODALARINA YENİ SİSTEM

Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'nin seçim sistemi yeni baştan ele alınıyor. Meslektaşlarının sorunlarından ziyade ideolojik açıklamalarıyla gündeme gelen mimar ve mühendis odalarında çeşitliliği arttıracak bir sistem öngörülüyor.

TMMOB'nin bünyesinde inşaat, makine, elektrik başta olmak üzere 24 mühendis odası yer alıyor. 2018 yılındaki genel kurulda 1600 delege oy kullanmıştı. Genel kurulda üye sayısı 5 bine kadar olan odalar üye sayısının yüzde 2'si oranında, 5 binden fazla olan üyeler ise 100 delegeyle temsil ediliyor.

Yeni düzenlemede odaların genel kuruldaki temsil oranları yükseltiliyor. Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'ne 2 bin delege tahsis edilecek. 580 bin üyeye sahip olan TMMOB ise bunu odaların üye sayısına göre paylaştıracak.

İKİ YENİ DEĞİŞİKLİK DAHA VAR

- 1- Mühendislik odalarının bir yerde şube açabilmeleri için 50 bin üyeyi bulmaları gerekiyor. Bu sayıyı ancak inşaat, elektrik, makine gibi üye sayısı yüksek olan odalar bulurken, diğer mühendislik alanları az sayıda şube açabiliyordu. Şimdi bu sayı 50 binden 10 bine indiriliyor. Böylece 10 bin üyeyi bulan şube açabilecek.
- 2- Seçimlerde artık şube ve temsilciliklerde oy kullanma imkânı getiriliyor.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ

Tekrar ifade edeyim: Sağlıkçılarımızın koronavirüsle mücadeledeki başarıları nedeniyle alkışlandığı bir dönemde Türk Tabipleri Birliği gündemde değil.

Ne olabilir? Ne yapmalıyız?

Esfender KORKMAZ

08 Mayıs 2020

Avrupa Birliği Komisyonu, 2020 Yılı Bahar Ekonomik Görünüm Raporu'nda bu yıl GSYH olarak Euro bölgesinin yüzde 7.7, Yunanistan'ın yüzde 9.7 , İtalya'nın yüzde 9.5 oranında daralacağı, Türkiye'nin ise daha az yüzde 5.4 oranında daralacağı şeklinde bir tahmin açıkladı. Buna karşılık Türkiye de enflasyon ve işsizliğin yüksek olacağını da belirtti. Tahmin olarak, AB'de enflasyon sıfıra yakın yüzde 0,2, Türkiye de ise 11.4 olacaktır. Tahmine göre 2020 işsizlik oranı da yüzde 16.9 olacaktır.

Demek ki; Türkiye daha az küçülecek fakat işsizlik ve enflasyon gibi istikrar sorunları devam edecek. Dahası da Türkiye'yi en fazla dış borç sorunu sıkıştıracak. Dış borç göstergeleri iyi değil. En önemli sorun ülke risk primi olan CDS sorunudur. Zira CDS'ler uluslar arası piyasaların ülkelere verdiği risk notudur. CDS oranlarına yalnızca ekonomik veriler değil ülke içi siyasi sorunlar da yansıyor. CDS primi yüksek ülkeler borçlanma ihtiyaçlarını karşılamak için daha yüksek faiz ödemek durumunda kalıyor.

Dün itibariyle, Türkiye'nin CDS oranı 631,61 baz puan (yüzde 6.3) idi. Venezuela gibi iflas etmiş ülkeleri saymazsak, bizden sonra ikinci sırada Brezilya (329.66) geliyor. Bu nedenledir ki, Dünyada dolar düşse de bizde artıyor. Merkez Bankası TÜFE bazlı reel kur endeksine göre, TL yüzde 35 oranında düşük değerdedir. TL değer kaybettikçe CDS oranı artıyor, CDS oranı arttıkça da TL değer kaybediyor. Bu sürecin kesilmesi gerekir.

Ne olabilir ? Ne yapmalıyız ?

Türkiye'nin dış borç yükü yüksek değil. Ancak güven sorunu olduğu için zorlanıyor. Özel sektörün dış borcu var fakat sorun olmayacaktır. Çünkü bir kısım özel sektörün yurt dışında ihtiyaten tuttuğu döviz tasarrufu var.

Yeni bir kur şokundan kurtulmak için çok kısa dönemde taze döviz bulmak zorundayız? İç ve dış güven oluşturmak için de yeni politikalar oluşturmalıyız.

Kısa dönemde döviz nasıl bulunur? Faizi yüksek te olsa, hazine yurt dışında beş yıllık tahvil satabilir.

Dört kamu bankası özelleştirilebilir. Bu uygulama Türkiye için güven kaybına yol açan popülizm iddialarını da düşürür ve Türkiye'ye olan dış güveni artırır.

Erken seçim iç ve dış güveni artırabilir.

Seçim ortamı demokratik ve şeffaf olursa, bu Türkiye için otokrasi iddialarını da düşürür.

Siyasi partiler erken seçim ister mi? Corona sonrası ciddi anket yapmak imkanları daraldı. Daha çok liderlere ve belediye başkanlarına güven yoklamaları yapıldı. Corona öncesi anketler de Vikipedi de yer alıyor.

Aşağıdaki tabloda 2019 Aralık, 2020 Ocak ve Şubat aylarında yapılan anketlerin ortalaması alınmıştır.

CORONA ÖNCESİ SİYASİ PARTİLER (YARIN SEÇİM OLSA)			
	ARALIK (4)	OCAK (4)	ŞUBAT (3)
AKP	39,2	37,1	38,4
CHP	27,0	25,1	27,8
HDP	10,1	11,5	9,5
İYİ	9,6	10,1	9,5
MHP	10,0	10,7	9,7
DİĞER	4,1	5,5	5,1
CUMHUR İTTİFAKI	49,2	47,8	48,1

Aylar altındaki sayılar anket sayılarıdır.

Anketlere bakarsak 2020 Şubat ayında, 2019 Aralık ayına göre Cumhur İttifakının oyları 1,1 puan düşmüş. MHP'nin oyu baraj sınırında olduğu için ittifaktan ayrılmaz.

Öte yandan erken seçim olmazsa yeni partiler nedeniyle iktidardan beklentileri karşılanmayanların Cumhur İttifakından kopma riskleri de var.

Demokratik bir seçim sonrası hangi parti olursa olsun halkın desteğini alacağı için yeni iktidara olan dış güven artar.

İbrahim Kahveci Ya gitmek istiyorlarsa...

Valla AK Partiye o kadar güveniyoruz ki sayın Bakanım, Cumhurbaşkanımız çıksa 'Şuradan aya kadar 4 şeritli yol yapacağım' dese valla inanırız". Bu cümle Berat Albayrak'a ait.

Bir vatandaş söylemiş: Size o kadar güveniyoruz ki, biz sizi bırakamayız.

Siz bırakmak istesenez bile vatandaş bırakmak istemeyebilir.

Belki de siz bırakmak için elinizden geleni yapıyorsunuz. Mesela ilkel olarak 2000 - 2010 arası ne söylediyse tam tersini yapmaya başladınız.

Ekonomide simit-çay hesabını bırakıp, borsa faiz hesabına dönmüş olabilirsiniz. Kur artsın, fakirlik artsın ve Millet bıraksın istemiş olabilirsiniz.

Çünkü artık bu yük taşınmıyor.

Bir elin parmakları ile sayılı **'Hazine Garantili Müteahhitlere' para yetişmiyor.**

Köprülerden geçen araç yok

Otoyollardan giden taşıt yok

Havalimanlarından uçan uçak yok

Ama Hazine garantileri Kovid 19 vs dinlemiyor. Devletimiz Millete para bulunamazken daha 29 Nisan'da Müteahhitlerine para ödenmiş.

Şimdilik Hazine Garantili Müteahhitlerin alacağı 142,5 milyar dolar diye hesaplıyor Prof Dr. Uğur Emek Hocamız.

Kesin hesabı en üstteki birkaç kişi bilir sanırım. Millete gelince 'Ticari Sır' diye bilgi vermiyorlar.

Ticari sır deniliyor ama Hazine Garantisi olarak Milyarlarca lira ödemeler yapılıyor. Eskiden bu para yabancılardan temin edilen kaynaklarla karşılanıyordu.

Şimdi yabancılar da bize bakmıyor. Kimse para vermiyor, kimse güvenmiyor.

O zaman ne olacak?

Nasıl ödenecek ‘Hazine Garantili Müteahhitlerin parası?’

Onun için aslında olacak olan belli. Yabancıların güvенеbileceđi ve para verebileceği bir yeni yönetim.

Nasılsa düzen kurulmuş: Ülkeye gelecek paraları alacakların listesi hazır.

Nasılsa 5 Hazine Garantili Müteahhide çalışan bir ülkeye dönüyoruz.

Gelecek paralarda onlara gidecek nasıl.

O nedenle kim gelirse gelsin bu **“Hazine Garantili Müteahhitlerimizin’ alacaklarını da Londra Tahkim ile sağlama aldık.**

Öyle hesap vs kimse soramaz:

Zaten o yüzden değil mi ki, kur artışını da Londra merkezli bazı finansçılara yıktık.

Dış mihrakları da oluşturduk nasıl.

O zaman galiba bize para bulacak birileri gerekiyor.

Belki de bu yolda ilerleniyor ama biz anlamıyoruz. Yani Millet hala vatan bölünmez bayrak inmez derdinde.

O zaman birisi lütfen anlatsın: Aslında derdimiz Para.

08 Mayıs 2020, Cuma

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Trump'a göre koronavirüs günleri Pearl Harbour'dan bile daha zormuş

Yaşanılan kötü günleri geçmişteki kötü günlerle mukayese etmek, bazen hiç umulmadık değerlendirmelere dayanabilir. Mesela şimdiki koronavirüs salgınının yaşandığı günleri, geçmişteki hangi günlerle karşılaştırıp sonuçlar çıkartabilirsiniz?

Trump'ın sözleri

Bu işi en fazla yapan kişi Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Donald Trump'tır. Ekonominin dibe vurduğu ve yeniden Başkan seçilmesi ihtimalini zorladığı için koronavirüs salgını günleri [Donald Trump](#) açısından "**Büyük Felaket**" şeklinde niteleniyor. Trump dünkü bir konuşmasında da "**Bu salgın günleri Pearl Harbour'u Japonların vurmasından da, New York'taki İkiz Kulelere ve Pentagon'a El Kaide'nin yaptığı saldırıdan da daha kötü günlerdir**" demiş.

Biraz abartmış

Tabii ki bu değerlendirmeler abartılıdır. Amerika'da koronavirüsten ölenlerin sayısı 60 bini geçtiği için, Vietnam Savaşı'nda 45 bin Amerikalının öldüğü hatırlatılarak belki bu mukayese yapılsaydı akla yatardı. Ama düşünün ki Amerika'nın 2'nci Dünya Savaşı'na katılmasına sebep olan [Pearl Harbour](#) Baskını'nı veya Amerika'nın hem Irak'ı hem de Afganistan'ı işgal etmesine dayanan [El Kaide](#) Baskını'nı, koronavirüs salgını günlerinden daha kötü olarak ilan etmek hangi mantığa sığar?

Bizim zor günlerimiz

Acaba biz Türkler olarak yaşadığımız koronavirüs salgını günlerini, geçmişteki hangi kötü günlerle karşılaştırabiliriz? Sürekli evden sokağa çıkmanın yasaklanmasını düşünerek, belki 27 Mayıs 1960 ve 12 Eylül 1980 darbesinin yasaklı günlerini bugünlerle karşılaştırmak mümkündür. Bugünün ekonomiye yansımaları daha sonra çok olumsuz olursa, belki [Turgut Özal](#)'ın 28 Şubat ekonomi paketini açtığı günleri hatırlayabiliriz. O dönemde döviz sıkıntısı yüzünden tam iki yıl boyunca Türkiye'de kahve bulunmamıştı. Bizim Cumhuriyet kuşakları Balkan Savaşı'nı veya Çanakkale Savaşı günlerini yaşamadığı için, ne tür zorluklarla karşılaşıldığını da bilmiyor. Ama yine de olayı Trump gibi abartmak da çok doğru değildir.